

Dictamen en relació amb la consulta formulada per una administració pública sobre la possibilitat d'accedir a determinades dades personals de les persones que treballen en un Col·legi Professional.

En data 19 de gener de 2010 es presenta davant l'Agència Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una administració pública en què es demana que l'Agència emeti un dictamen per valorar si els membres de la Junta d'un Col·legi professional poden accedir a determinades dades personals de les persones que hi treballen.

Analitzada la consulta, i vist l'informe de l'Assessoria Jurídica, es dictamina el següent:

I

(...)

II

La consulta realitzada planteja si és possible que els membres de la Junta d'un Col·legi professional (en endavant, la Junta) puguin tenir accés a determinada informació de les persones que treballen en aquest Col·legi professional (en endavant, el Col·legi). En concret, se sol·licita accedir a l'import anual dels honoraris dels treballadors i als seus fulls de retribucions.

Les dades personals a les quals els membres de la Junta pretenen accedir fan referència, doncs, als treballadors que presten els seus serveis en el Col·legi en virtut d'un contracte laboral i no així als professionals que hi estiguin col·legiats. De fet, a tall d'exemple, en la consulta s'esmenta si els membres de la Junta poden accedir a l'import anual dels honoraris del gerent d'un col·legi professional.

Així mateix, atès que en la consulta no s'especifica quin és aquest Col·legi respecte al qual se sol·licita accedir a informació de caràcter personal dels seus treballadors ni tampoc per a quina finalitat se sol·licita l'accés, escau fer avinent que la resposta que es doni cal entendre-la feta en termes generals.

III

Els col·legis professionals són corporacions de dret públic, emparades per llei i reconegudes per l'Estat, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat per al compliment de les seves finalitats. Aquestes corporacions tenen assignats com a fins essencials l'ordenació de les professions, la seva representació exclusiva i la defensa dels interessos professionals dels col·legiats, així com l'exercici d'aquelles altres funcions que li siguin encomanades per l'Administració. Cal tenir en compte però, que junt amb l'exercici d'aquestes potestats públiques sotmeses al dret administratiu, els col·legis professionals també realitzen altres activitats íntegrament sotmeses al dret privat, entre les quals, la gestió interna del propi col·legi professional (preparació del pressupost, aprovació de la plantilla i de la relació de llocs de treball, contractació de personal laboral, etc.).

Dit això, posar de manifest que la informació sobre persones físiques concretes, en aquest cas, els treballadors d'un col·legi professional, es troba protegida per la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD).

Si bé la LOPD considera que qualsevol revelació de dades personals a terceres persones diferents dels propis interessats constitueix una comunicació o cessió (article 3.i), i consegüentment, s'hauria de sotmetre aquesta comunicació de dades al règim establert a l'article 11 de la LOPD, cal fer avinent que, en aquest cas, l'accés que realitzarien els membres de la Junta a les dades dels treballadors del respectiu col·legi professional, no té consideració de cessió de dades personals, atès que es tracta d'un accés realitzat en el sí del propi Col·legi i no pas per un tercer.

Cal tenir en compte que l'òrgan al qual es fa referència en la consulta és part integrant del Col·legi i, per tant, difícilment pot considerar-se que ens trobem davant d'un tercer estrany o aliè a la pròpia relació existent entre el Col·legi i els titulars de les dades, això és, els treballadors que hi presten els seus serveis. D'aquesta manera, l'accés que puguin realitzar els membres de la Junta a les dades dels treballadors, es fa en tant que part integrant del propi Col·legi, i no com a un tercer aliè.

IV

L'article 6 de la LOPD, segons el qual *"el tractament de les dades de caràcter personal requereix el consentiment inequívoc de l'afectat, llevat que la llei disposi una altra cosa. No cal el consentiment quan les dades de caràcter personal (...) es refereixin a les parts d'un contracte o un precontracte d'una relació de negoci, laboral o administrativa i siguin necessàries per al seu manteniment o compliment (...)"*.

D'acord amb aquest precepte, si bé la normativa de protecció de dades personals parteix de la base que, amb caràcter general cal disposar del consentiment del titular de les dades per poder-les tractar, també preveu determinats supòsits en què no es requereix aquest consentiment, com en aquest cas, quan una llei ho preveu o existeix una relació laboral i les dades són necessàries per tal que la relació laboral es pugi dur a terme.

Aquesta legitimació sembla evident que concorre en el cas que ens ocupa, atès que el tractament pel Col·legi de les dades personals a què es refereix la consulta trobaria cobertura en aquest article 6.2 LOPD. Ara bé, aquesta habilitació no pot ser entesa de forma general, sinó només com una habilitació per a que per part dels òrgans que correspongui siguin tractades aquestes dades. Ens hem de preguntar doncs si la Junta del Col·legi pot accedir a aquestes dades.

A la vista de la consulta plantejada, ofereix certs dubtes la concreció de l'òrgan del qual formen part les persones que han sol·licitat accedir a l'esmentada informació sobre els treballadors del Col·legi.

D'acord amb la Llei 7/2006, de 31 de maig, de l'exercici de les professions titulades i dels col·legis professionals, en els col·legis professionals existeix per una banda l'òrgan plenari, amb la denominació de Junta o Assemblea general (art. 49) – que anomenarem Junta general- del

qual en formen part totes les persones col·legiades i al qual corresponen un seguit d'atribucions que estableix la pròpia llei, i per una altra banda un òrgan de govern amb la denominació de junta de govern, junta directiva o una altra de similar.

A la vista de la consulta plantejada, on s'utilitza l'expressió "Junta d'un Col·legi Professional" resulta difícil saber si es refereix a persones que formen part de la Junta general (òrgan sobirà del col·legi professional) o bé s'està referint a persones que formen part de la junta de govern (òrgan de govern). En aquest sentit, per tal de donar una resposta acurada hauria estat desitjable la concreció d'aquest extrem en la consulta, com també la identificació concreta del col·legi professional al qual s'està referint, perquè, la resposta que es doni en aquest dictamen haurà de ser una o altra en funció de l'òrgan al qual ens estem referint, i en funció també de les funcions concretes que els estatuts respectius atribueixin a cada òrgan.

En el cas que la consulta s'estigui referint a la Junta general (òrgan sobirà del col·legi) és la mateixa Llei la que en el seu article 49.3 estableix les funcions que li corresponen. Al respecte, si bé és cert que no s'atribueixen a aquest òrgan atribucions pel que fa a l'administració ordinària del col·legi, sí que se li atribueixen funcions de control de l'activitat de l'òrgan de govern i, en concret, aprovar la gestió feta per l'òrgan de govern, el pressupost, els comptes anuals (art. 49.3.c)).

Des d'aquest punt de vista resulta estrictament necessari per a l'exercici d'aquesta funció legalment atribuïda el coneixement de les retribucions que corresponen als diferents llocs de treball del Col·legi. L'exercici d'aquesta funció de control sobre les retribucions del personal, imprescindible per a l'aprovació dels pressupost i el compte general, no requeriria una identificació de les persones concretes que perceben la retribució, però òbviament tractant-se de llocs singulars, com seria el cas del gerent, pot resultar fàcilment identificable la persona de forma indirecta. No obstant això l'accés a aquesta informació quedaria plenament justificat per aquestes funcions.

En canvi, no sembla que hi hagi justificació per a poder accedir a les nòmines concretes de les persones que ocupen els llocs de treball, atès que en aquestes hi pot figurar altra informació (dades identificatives, de la vida laboral, descomptes de quotes sindicals, retencions practicades per manament judicial etc.) que resulten del tot innecessàries per al control de l'òrgan de govern. En aquest sentit cal recordar que la funció que correspon a la Junta general no és el control dels treballadors sinó només de l'òrgan de govern.

En canvi, si l'òrgan al qual es refereix la consulta no és aquest sinó la Junta de govern, el plantejament pot ser lleugerament diferent.

En aquest sentit, l'article 50 de la Llei 7/2006 disposa que l'òrgan de govern, el qual pot identificar-se amb la denominació de Junta de govern o una altra similar, administra el col·legi, executa els acords de l'òrgan plenari, designa, si escau, els representants del col·legi en el consell de col·legis respectiu i exerceix la potestat disciplinària i la resta de funcions que li atribueixin els estatuts, seguint les directrius de l'òrgan plenari. Així doncs seran els estatuts de cada col·legi els que estableixin les funcions que corresponen a la junta de govern, per la qual cosa, en la mesura que desconeguem de quin col·legi es tracta, i per tant, quines són les funcions que atribueixen a la seva junta de govern, no es pot fer un pronunciament precís sobre la qüestió plantejada a la consulta.

Tot i això, sembla que es pot avançar que en la mesura que és l'òrgan que administra el Col·legi, els membres de la Junta de govern han de poder tenir accés a tota la informació necessària per a l'exercici de la seva funció. I òbviament la informació relativa a les retribucions dels empleats del Col·legi forma part de l'administració del mateix. Tot això, en el benentès que no hi hagi alguna disposició als estatuts de l'entitat que atribueixi el coneixement d'aquestes qüestions a algun altre òrgan.

Ara bé, qualsevol accés a la informació personal dels treballadors, com tindrà lloc en aquest cas, estarà condicionat al compliment dels principis i obligacions que es desprenen de la LOPD, principalment, dels principis de qualitat i de finalitat i el deure de confidencialitat. El compliment de les exigències derivades d'aquests principis serà fonamental per tal que es pugui considerar que l'accés a les dades dels treballadors per part dels membres de la Junta d'un col·legi professional resulti legítim.

Així, d'acord amb l'article 4.1 de la LOPD *“les dades de caràcter personal només es poden recollir per ser tractades, així com sotmetre-les a aquest tractament, quan siguin adequades, pertinents i no excessives en relació amb l'àmbit i les finalitats determinades, explícites i legítimes per a les quals s'han obtingut”*.

D'acord amb aquestes consideracions, podem considerar que, en principi, els membres de la Junta de govern podran tenir accés a la informació objecte de consulta, sempre i quan, aquest accés sigui necessari per a la consecució de les funcions que tinguin assignades, com ara, la gestió interna del col·legi, les quals vindran establertes en els estatuts del col·legi professional. En aquest sentit, si bé l'accés per part de la Junta a la informació relativa a l'import anual dels honoraris d'un treballador en concret no plantejaria problemes des del punt de vista de la protecció de dades, sempre i quan, aquest accés es dugués a terme per al compliment de les funcions que els estatuts atribueixen a la Junta, pel que fa a l'accés a la informació relativa als fulls de retribucions mensuals, cal posar de manifest que, en cas que aquests incloguin informació de caràcter més sensible o bé informació sobre circumstàncies personals, caldria examinar el cas concret per tal de poder determinar si l'accés seria conforme amb la normativa en matèria de protecció de dades.

D'altra banda, l'apartat 2 del mateix article 4 de la LOPD estableix que *“les dades de caràcter personal objecte de tractament no podran usar-se per a finalitats incompatibles amb aquelles per a les quals s'hagin estat recollides”*.

D'acord amb aquest principi de finalitat, les dades personals a les quals s'hagi tingut accés no es podran utilitzar, a partir de llavors, per a altres finalitats diferents de les que justificaven el coneixement de la informació personal per la Junta general o la Junta de govern.

Així, en el cas concret de l'accés a les dades dels treballadors per part dels membres de la Junta general o la Junta de govern d'un determinat col·legi professional podria considerar-se legítim l'accés com a membres precisament de la Junta, però només per a l'exercici de les funcions que com a tals els han estat assignades en els respectius estatuts, sense que puguin destinar les dades personals a les quals han tingut accés com a membres de la Junta per a altres finalitats diferents a les que justificaren el seu accés.

En aquest sentit, cal fer avinent que la LOPD imposa als membres de la Junta el deure de secret respecte a aquelles informacions que pel seu càrrec tinguin coneixement. Així, l'article 10 de la LOPD disposa que *“el responsable del fitxer i els qui intervinguin en qualsevol fase del tractament de les dades de caràcter personal estan obligats al secret professional pel que fa a les dades i al deure de guardar-les, obligacions que subsisteixen fins i tot després de finalitzar les seves relacions amb el titular del fitxer o, si s'escau, amb el seu responsable”*.

D'acord amb les consideracions fetes en aquests fonaments jurídics en relació amb la consulta plantejada per una administració pública sobre la possibilitat d'accedir a determinades dades personals de les persones que treballen en un Col·legi professional per part dels membres de la Junta d'aquest Col·legi, es fan les següents,

Conclusions

Els membres de la Junta o assemblea general d'un col·legi professional poden accedir a les dades de les retribucions dels diferents llocs de treball del Col·legi –sense necessitat d'identificar, amb caràcter general, les persones que ocupen els llocs-, en la mesura que resulti necessari per a l'exercici de les funcions que té atribuïdes en relació amb el control de l'òrgan de govern o les altres funcions que li atribueix la llei o els estatuts.

Els membres de la Junta de govern o junta directiva d'un col·legi professional poden accedir a determinades dades personals dels treballadors d'aquest col·legi en la mesura que aquest accés sigui necessari per a l'exercici de les funcions que tenen assignades com a membres de l'òrgan de govern, d'acord amb el que s'hagi previst expressament en els seus estatuts. Caldrà tenir en compte, especialment, que només és legítim en aquest context el tractament de les dades adequades, pertinents i no excessives, en funció de la finalitat legítima que s'al·legui en cada cas (article 4 de la LOPD).

Les dades personals dels treballadors del Col·legi a les quals tinguin accés els membres de la Junta o la Junta de govern no poden ser tractades per a altres finalitats diferents a les quals justificaren el seu accés.